

BÖLÜM 14

ÇOCUK İSTISMARI VE İHMALİNİN ADLI BİLDİRİMİ VE HEKİMLERİN ROLÜ

Mahmut ALMBAİDHEEN¹

GİRİŞ

Çocuk istismarının insanlık tarihinin başından beri var olmasına rağmen, dünyada sorun olarak algılanması ve buna yönelik çalışmaların başlaması ancak 100 yıllık bir geçmişe sahiptir.

Türkiye’de ise bu konu ile ilgili çalışmaların başlangıcı çok yenidir.

Dünya sağlık örgütünün 1985 yılında yapmış olduğu tanımlamaya göre, çocuğun sağlığını fiziksel, psikolojik ve sosyal gelişimini olumsuz yönde etkileyen bir yetişkin ya da toplum tarafından bilerek veya bilmeyerek yapılan davranışlar çocuk istismarı ve ihmali olarak değerlendirilir. Çocuk istismarı sadece erişkinler tarafından değil çocuğun akranları tarafından da yapılabilir.

Çocuk istismarı; fiziksel, cinsel ya da duygusal istismar olarak, çocuk ihmali ise fiziksel ya da duygusal ihmali olarak ayrılmaktadır. İstismar tipleri tek başına görülebildiği gibi sıklıkla bir arada da olmaktadır. İstismar ve ihmalin bu farklı şekilleri yalnız aileleri değil, toplumu, sosyal kuruluşları, yasal sistemleri, eğitim sistemini ve iş alanlarını da etkileyen bir halk sağlığı sorunu oluşturmaktadır. Çocuk Hakları Sözleşmesi’ne (ÇHS) göre, 18 yaşın altındaki her insan çocuktur ve sırf çocuk olmasından ileri gelen birtakım haklara sahiptir. Taraf devletler, çocukların bakımı ve korunmasından sorumlu kurumların hizmet ve faaliyetlerin, özellikle, güvenlik, sağlık, personel sayısı ve uygunluğu ve yönetimin yeterliliği açısından yetkili makamlarca konulan ölçülere uymayı kabul ederler.

Yaşamın erken yıllarında çocuk istismarı ve ihmaline maruz kalmak önemli bir stres kaynağı olarak değerlendirmekte ve çocuğun sağlıklı gelişimini olumsuz

¹ Uzm. Dr., Ağrı Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları
m.almbaidheen@gmail.com